

RAAKA-AINEKATSAUS HELMIKUUN 2024

Raaka-ainemarkkinat ovat pääosin tasaantuneet loppuvuodesta, ja useiden raaka-aineiden hinnat ovat laskeneet saatavuuden parantuessa ja kustannustason laskiessa. Useissa maissa työvoimakustannukset ovat kuitenkin nousseet inflaation ja työvoiman saatavuuden vuoksi.

Kaukoidän raaka-aineissa ongelmia aiheuttaa Punaisenmeren ja Suezin kanavan tilanne. Huthikapinallisten hyökkäykset laivoihin ovat aiheuttaneet sen, että varustamot kiertävät Afrikan kautta Eurooppaan. Tämä on aiheuttanut viiveitä raaka-ainevirtaan sekä kustannusten nousua. Merirahdin hinnat ovatkin nousseet voimakkaasti vuodenvaihteen jälkeen. Helmikuun puolivälissä oleva Kiinalainen uusivuosi aiheuttaa myös kuljetuskysynnän kasvua, ja laivakapasiteetin sekä merikonttien saatavuudessa on ollut haasteita.

Kuljetuskustannukset ovat nousseet myös Euroopassa uusien lisämaksujen myötä. Saksan tievero (Maut) nousi 1.12.2023 ja se vaikuttaa myös Saksan kauttakulkiikenteeseen. Monet Itä-Euroopan maat ovat myös nostaneet tiemaksujaan vuodenvaihteessa. Vuoden alussa tuli kuljetuksiin voimaan myös ETS-maksu, joka on Euroopan unionin päästökauppajärjestelmä. Sen avulla pyritään vähentämään kasvihuonekaasupäästöjä teollisuudessa ja energiantuotannossa, sekä estämään ilmaston lämpenemistä.

MAISSI

Tavallisen maissin hinta Euroopassa on ollut laskussa parantuneen saatavuuden ja kustannusten laskun myötä. Etelä-Amerikassa ovat olleet suotuisat istutussäät ja hyvät satoarvot. Tuotantoarvot Yhdysvaltojen sadosta ovat laskeneet maissifutuuriin hintoja ja vaikuttaneet myös Euroopan hintatasoon. Erikoismaissin kuten vahamaissin hintapremiumit ovat kuitenkin nousseet, jotta tulevaisuuden pinta-alat voitaisiin turvata kilpailussa vaihtoehtoisia viljelykasveja vastaan.

VEHNÄ

Vehnän futuurihinnat laskivat joulukuussa kysynnän vähentymisen vuoksi. Talvisadon istutukset viivästyvät Euroopassa. Mustanmeren viljaa koskevaa sopimusta ei jatkettu sen umpeuduttua heinäkuussa. Ukraina jatkaa edelleen vientiä pienempien satamien kautta mm. Romaniaan ja Puolaan. Kiina saattaa tulevaisuudessa ostaa vehnää sen omien toimitusongelmiensa vuoksi.

PERUNA

Suomen perunasato oli huono, koska sateiden vuoksi osaa perunoista ei voitu nostaa. Myös Euroopassa sato oli sateista johtuen heikompi. Viljelyala on myös vähentynyt Euroopassa.

TAPIOKA

Tapiokajuuren tuotanto Thaimaassa on laskenut. Alhaiset varastotasot pitävät kustannustasoa korkealla. El Niño -sääilmiön aiheuttama kuivuus voi vaikuttaa satoihin ja hinnan ennakoidaan pysyvän korkealla tasolla. Merirahdit ovat myös noususuuntaiset.

RIISI

Riisipohjaisten raaka-aineiden hinnat ovat nousseet Thaimaan ja Vietnamin kuivuudesta johtuen. Intia on myös asettanut vientirajoituksia tietyille riisilaaduille.

SOIJAPROTEIINI

Globaalin soijapavun tuotannon ennustetaan nousevan. Brasilian sääolosuhteiden vaikutus on hintaa ohjaava tekijä tulevalle sadolle. USA:n hyvä sato ja suotuisat sääolot Argentiinassa istutusten aikaan ovat parantaneet maailmanlaajuisia tuotantoennustetta. Kiinassa soijapavun tuotannon on myös ennustettu nousevan.

MAITOPROTEIINIT

Maitoproteiinien hinnat olivat noususuuntaiset vuoden lopussa. Kysynnän vaihtelut vaikuttavat hintatasoon. Herapohjaisten proteiinien hinnat ovat olleet nousussa johtuen lisääntyneestä kysynnästä Euroopan ulkopuolelta.

KANANMUNATUOTTEET

Kananmunatuotteiden hinnat olivat vuoden lopulla noususuuntaiset Euroopassa, vaikka ovatkin tulleet alaspäin korkeimmasta hintatasosta. Syitä nousuun ovat olleet mm. lintuinfulensan aiheuttamat toimitusrajoitukset ja rehukustannusten nousu. Kananmunien kysyntä edullisena proteiininlähteenä on myös kasvanut.

LIHAPROTEIINIT

Lihaproteiinien hintataso on ollut laskusuuntainen paremmasta saatavuudesta ja Euroopan laskeneesta kysynnästä johtuen.

SOKERI

Globaalin sokerintuotannon on ennustettu laskevan seuraavina vuosina, johtuen vahvistuvasta El Niño -sääilmiöstä tuottajamaissa sekä maailmanlaajuisesta sokerivajeesta. Euroopassa ja Brasiliassa myöhäinen satokauden alku nosti hintatasoa. Viljelypinta-alaa on vähennetty mm. Ranskassa. Pohjoismaissa sato oli noin 15 % pienempi. Sateet haittasivat sadonkorjuun aikaan. Sokerin hintataso säilyy korkeana.

FOSFAATIT

Fosfaattien raaka-aineiden hinnat ovat olleet laskusuunnassa alhaisemmista energia- ja tuotantokustannuksista johtuen. Merirahdit voivat kuitenkin vaikuttaa nousevasti hintatasoon.

SAKEUTTAJAT

Karrageenien raaka-aineen merilevän hinta on ollut laskusuuntainen ja saatavuus on parempi.

LISÄAINEET

Kiinalaisten lisäaineiden hinnat ovat laskeneet osittain kysynnän laskun vuoksi. Merirahdit ovat nousseet kuitenkin merkittävästi muutamassa viikossa, ja tämä nostaa etenkin Kiinasta tulevien lisäaineiden kustannuksia.

SIPULI JA VALKOSIPULI

Viime vuoden sipulisato Intiassa oli pienempi pienentyneestä viljelyalasta ja epäedullisista sääolosuhteista johtuen. Viljelijät siirtyivät viljelemään punasipulia paremman hintatason vuoksi. Hinnat vahvistuivatkin loppuvuotta kohden. Uutta satoa Intiassa saadaan maaliskuussa. Tällä hetkellä kuljetuskustannukset ovat nousussa korkeampien merirahtien vuoksi.

Valkosipulien hinnat ovat nousseet Kiinassa viime vuoden lopun sääolojen vuoksi. Tuoreelle valkosipulille on ollut enemmän kysyntää, ja näin ollen myös hintaspekulointi on lisääntynyt. Korkeat merirahdit nostavat myös kustannuksia.

PIPPURIT

Pippureiden hinnat ovat laskeneet hieman aiemmasta, koska globaali tuotanto ja kysyntä ovat olleet tasapainossa. Varmuusvarastot ovat kuitenkin laskussa. Viljelijöitä on myös siirtynyt muihin tuotantohyödykkeisiin. Suurista tuojamaista Kiina on ostanut noin 40 % Vietnamin tuotannosta.

Pippureiden tuotantokustannukset ovat kuitenkin nousseet ja korkotaso on korkealla tuottajamaissa. Yleisesti pippureiden tuotantomäärät ovat laskussa ja kysyntä kasvussa. Tulevaisuudessa ennakoidaan korkeampaa hintatasoa. Merirahtien hinnannousu lisää kuljetuskustannuksia.

PAPRIKATUOTTEET

Paprikajauheen hintataso on ollut vakaa. Paprikarouheen hintataso on ollut laskusuuntainen, mutta rahtikustannukset ovat kuitenkin nousussa.

TOMAATTIJAUHE

Tomaattijauheen hintataso on säilynyt nykyisellä korkealla tasolla. Nykyiset varastot ovat alhaiset ja kysyntä on nousussa. Viljelykustannukset ovat myös nousseet mm. korkean korkotason vuoksi, lisäksi Co2-emissiot nostavat kustannuksia. Energian hinta vaikuttaa tomaattien viljelykustannuksiin merkittävästi ja vesivaroissa on esiintynyt niukkuutta.

MAUSTEET

Juustokuminan hinta on noussut merkittävästi erittäin huonosta sadosta johtuen. EU-laatuvaatimukset täyttävää materiaalia on ollut vähän saatavilla. Chilituotteiden hinnat ovat nousseet hieman tuotanto- ja kuljetuskustannusten noususta johtuen.

YRTIT

Yrttien hintataso on noussut yleisesti tuotantokustannusten nousun ja tuottajamaiden inflaation vuoksi. Basilikan ja meiramin hintatasot ovat nousussa. Kysyntä on suurempaa ja varmuusvarastot edelliseltä vuodelta ovat pienet. Oreganon varmuusvarastot ovat olleet hyvät, mutta pyrrolizidiini alkaloidit ovat aiheuttaneet ongelmia hyvälaatuisen oreganon saatavuuteen. Viljelijät ovat vähentäneet viljelyalaa nykyisestä kustannusten noususta ja alhaisesta oreganon hintatasosta johtuen. Tillin, persiljan ja ruohosipulin hintatasot ovat myös nousseet. Kohonneet kuljetuskustannukset vaikuttavat myös yrttien hintoihin.

